

gedane waarnemingen. Op 18 Maart 1945 zag ik bij de reeds eerder genoemde trilpopulier een ♂ grote bonte specht, die het nest van een paar boomklevers naderde. Terstond attaqueren deze laatste onder luid „tuvait-tuvait”. De bonte specht neemt de wijk, maar keert kort daarna terug. In een der eiken, vlak bij de nestboom, roffelt hij eerst 2 × en vervolgens weer 2 ×. Een boomklever hipt gedurende deze muzikale scène op hem af, waarbij de roffel nog luider werd. Op de dag van het uitvliegen der jongen neemt de frequentie van het roffelen plotseling sterk toe. De ouders leven in een zeer grote spanning, waaraan ze op deze wijze „lucht” geven. Zelfs bij het broedpaar van 1946, dat men in het algemeen niet van luidruchtigheid kon betichten, was de dag, waarop de jongen uitvlogen gekenmerkt door een hele serie roffels.

Ook alleen maar lust tot musiceren wordt wel als oorzaak van het roffelen gezien. Het blijkt dus wel, dat het roffelen, allerhande functies in zich verenigt en zich juist door deze complexiteit op één lijn stelt met de zang van onze zangvogels.

WANTSEN IN HUN MILIEU

door

R. COBBEN (Wageningen).

Wanneer de wind met korte stoten over het heideveen komt aanzetten en steeds sterker de drukkende hitte in vlagen voor zich uit wegdrijft, dan kan men zo heerlijk de frisse koelte inademen. Je staat zo vast ingeplant tussen de kussens veenmos en trotseert de zwiepende wind, die vanuit die lichtblauwe plek tussen de wolken daar voor je aan de horizon schijnt te komen; een open zee met goudomrande uitgerafelde kusten tussen zwarte wolkenmassa's: een onweer dat zijn grootste kracht verloren heeft. In de verte schieten al enkele zonnestralen langs de vergrijzende lucht; de dofzwarte rimpeling van het water wordt lichter; de diepblauwe kleur van de gentiaan schemert nu fel door het gesneden groen van de dopheide. Het riet en de pluizige lisdodden buigen nog na en in de verte staan de boomtoppen nog gekromd.

Maar heel de wijdse donkerte om je heen wordt waziger en heel de frisheid van de natuur tekent zich nu in alle fijnheid af.

De kievit zwaait weer de lucht in. Je staat verstomd en stil, heel lang, om met volle teugen te genieten van die onuitsprekelijke rust en schoonheid.

Maar alles is nog nat. De meeste insecten laten zich vandaag niet meer zien. De zon zakt dieper en blijft achter een wolkenstreep verborgen. De graafwespen zullen niet meer over de mulle grond zigzaggen. Alleen de muggen dansen en de glazenmakers schieten over het wateroppervlak.

Toch kan men in zulke omstandigheden nog interessante vangsten doen, waarbij juist de mooie aanpassing van het insect aan zijn milieu voor de dag komt. Bij de wantsen vooral ziet men zulke verscheidenheid van vormen.

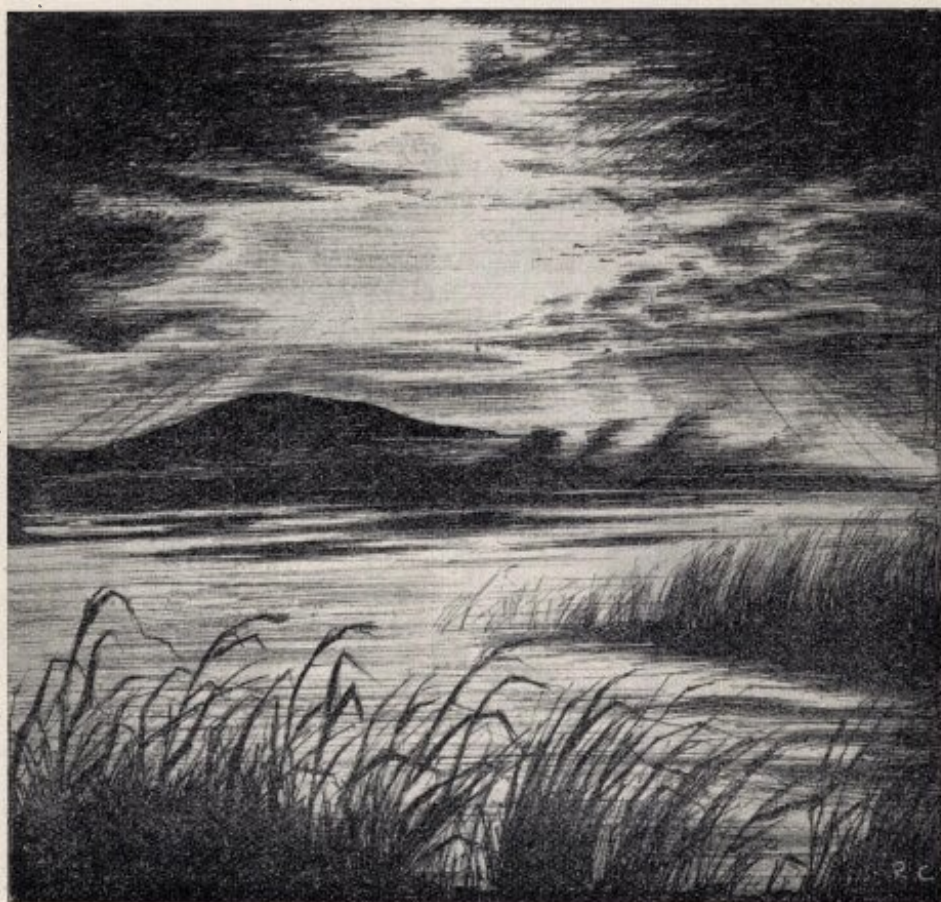
Buiten de honderden soorten, die we met zacht zonnig weer op bomen, struiken en bloemen aan kunnen treffen, als de tere kleurige Miriden, de plumpe Pentatomiden, de grillig gevormde Coreïden, kan men met somber vochtig weer de vele soorten leren kennen tussen grassen, mossen, stenen en dor blad; er is zulk een geweldige variatie in vorm en voorkomen, dat men in het begin verstoeld staat, dat de inlandse rijkdom van een dikke 500 soorten allen tot éénzelfde onderorde gerekend moeten worden.

In de kleine inham voor ons heeft de wind veel gebroken rietstengels gestuwd. Op dit aanspoelsel zal men na dit onweer behalve Gerriidae, Veliidae, Hebridae en Hydrometridae misschien ook *Mesovelia furcata* Muls kunnen vinden.

Het is een klein glanzend wantsje (fig. 1), dat op waterplanten, zoals waterlelie en fonteynkruis, leeft. Ik ving deze soort in aantal te Maasniel en Valkenswaard, alle ex.ex. brachipteer. Ondanks de weinige waarnemingen zal dit wantsje wel verbreid zijn, want de vindplaatsen zijn meest moeilijk te bereiken en het diertje beweegt zich zeer snel over het water-

Fig. 1.
Mesovelia furcata Muls.
del. R. H. Cobben

... een onweer, dat zijn grootste kracht verloren heeft.

oppervlak, In Italië moet het een rol spelen bij de bestuiving van *Trapa natans*.

Wanneer men een eindje van het ven op de

Fig. 2.
Aradus cinnamomeus Pnz.
del. R. H. Cobben

rand van de steile zandverstuiving, die nu vuilvochtig en met geulen doorsneden is, een ogenblikje uitrust, dan kan men gemakkelijk de schorswantsen leren kennen. Van de grillige alleenstaande dennestam naast je, behoeft je maar een paar schorsschilfers te trekken. Je ziet de roodbruine kleur en met een beetje geluk en bij heel secuur toekijken, ziet men tegen die roodbruine ondergrond, half verscholen tussen spleetjes, zeer platte wantsen met precies dezelfde roestbruine kleur; alleen de glanzend grijswitte adering van het membraan trekt de aandacht. Het is *Aradus cinnamomeus* P n z. (fig. 2). Het ♂ is kleiner dan het ♀; ik ving steeds macroptere ♂♂, de ♀♀ echter waren meest brachypteer.

In een volgend artikelje hoop ik nog wat meer over de Aradiden te vertellen.